Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Загальноуніверситетські кафедри

Кафедра музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Інга ЧХАТАРАШВІЛІ-ПЕТРАШ

«31» серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МУЗИКА У ВИСТАВІ»

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

спеціальність 026 Сценічне мистецтво

освітня програма Режисура драматичного театру (ІІІ курс)

Київ – 2026

Розробник: Фількевич Галина Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, кафедра музичного виховання.

Викладачі: Фількевич Галина Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, кафедра музичного виховання.

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музичного виховання
протокол від «26» серпня 2026 року №10

Завідувач кафедри
Кандидат педагогічних наук, доцент,
заслужений працівник
культури України _____ Валентина МУСІЄНКО
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-професійної програми

Доцент,
заслужений діяч мистецтв України _____ Вахтанг ЧХАЇДЗЕ
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)
на 20__/20___н.р.,
Завідувач кафедри _____(_____), протокол від ___.___.20__ №___
(підпис) (ПІ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Форма навчання	
	Денна	Заочна
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова	
Курс	**III**	**III**
Семестр	6	6
Кількість кредитів	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні	
	10	2
	Семінарські	
	—	—
	Практичні	
	20	4
	Індивідуальні	
	—	—
	Самостійна робота	
	60	84
Вид підсумкового контролю	залік	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: розуміння музики як компоненту сценічного твору.

Завдання: пізнання музики як виду мистецтва; вивчення етапів роботи режисера над звуковим образом вистави.

Передумови для вивчення: засвоєння попередньої навчальної дисципліни «Історія музики»

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

РН1 – розуміти роль музики в драматургії вистави;

РН2 – вміти співпрацювати з композитором (музичним оформлювачем);

РН3 – отримати навички самостійної роботи над звуковим образом вистави.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення: аудіо- і відеоапаратура та диски, нотна література, навчальні посібники.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. Робота		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. Робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
III курс / 6 семестр														
Тема 1. Музика як вид мистецтва	**12**	2		2			8	**11**	1		—			10
Тема 2. Музика як компонент драматичної вистави	**24**	2		6			16	**32**	—		2			30
Тема 3. Етапи роботи режисера над музичним рішенням вистави	**36**	4		8			24	**32**	—		2			30
Тема 4. Музика і театр: історія започаткування й розвитку контактів та взаємодії	**18**	2		4			12	**15**	1		—			14
Разом:	**90**	10		20			60	**90**	2		4			84
УСЬОГО:	**90**	**10**		**20**			**60**	**90**	**2**		**4**			**84**

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема I. **Музика як вид мистецтва.**

Основні поняття: музика у просторі літератури та різних видів мистецтва; специфіка музичного мистецтва та виражальні засоби.

Ключові слова: емоційний вплив музики, пізнавальність, моральна сила; мова, образотворче мистецтво, танець, кіно, телебачення; інтонація; мелодія, гармонія, лад, ритм, темп, динаміка.

Література: Фількевич Г. Засади музичних знань: навчально-методичний посібник. Київ: НАКККіМ, 2022.

Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. Тернопіль: Богдан, 2009.

Тема II. **Музика як компонент драматичної вистави.**

Основні поняття: звуковий образ вистави; драматургічні функції музики і шумів у виставі; прийоми включення до сценічної дії; місце музики в композиції спектаклю; взаємодія музики і шумів з іншими складовими сценічного твору; процес роботи з композитором та особливості складових цього процесу.

Ключові слова: звуковий образ, драматургічні функції; розкриття дії, випередження подій, наплив, ремінісценція; музичний вступ, «чиста переміна», фон, фінал, лейтмотив; різновиди музичної драматургії; тотожність, контраст; музична пауза, тиша.

Література: Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник. Київ: ПП Кльоц А.О., 2013. – С. 23–44.
Василько В. Фрагменти режисури. Київ, 1967 – С. 318–327.
Неллі В. Робота режисера. Робота над виставою в драматичному театрі. Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1962. – С. 199–207.

Тема ІІІ. **Етапи роботи режисера над звуковим образом вистави.**

Основні поняття: аналіз звукового плану п'єси; задум звукового образу вистави; втілення і конкретизація задуму; організація звукового супроводу вистави.

Ключові слова: авторські ремарки, дієвий імпульс, відчуття епохи; режисерське тлумачення, тональний образ; суб'єктивні моменти в роботі композитора; актор і музика; підбір і компіляція; партитура звукового супроводу вистави.

Література: Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник. 3-тє видання. Київ: ПП Кльоц А.О., 2013. – С. 45–63.
Фількевич Г. Музичне рішення драматичної вистави: творчо-методичні поради. Київ: ПП Кльоц А.О., 2020.
Харченко В. Режисура як мистецтво і професія // Режисер і вистава. – Київ, 1962. – С. 48–74.

Тема IV. **Музика і театр: історія започаткування і розвитку контактів та взаємодії.**

Основні поняття: музика в античному театрі, епохи Середньовіччя та Відродження; театральна музика XVII – XVIII ст.; музика в театрі XIX ст.; синтез мистецтв у театрі на межі XIX – XX ст.; музика театру XX – початку XXI ст..

Ключові слова: синкретизм; антична трагедія і комедія, церковна драма; театралізація українських хороводних пісень; комедія дель арте, театр Шекспіра; класична трагедія, висока комедія, баладна опера, театр Кабукі; вертеп, шкільна драма; мелодрама, водевіль; музично-драматичні трупи в українській культурі; Лесь Курбас; пісенно-танцювальний фольклор; кіномонтаж, компіляція, мюзикл, рок-опера.

Література: Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник. Київ: ПП Кльоц А.О., 2013. – С. 64–153.
Фількевич Г. Три статті в Нарисах з історії театрального мистецтва України XX ст. (вид-во НАМУ). Київ: Інтертехнологія, 2006. – с. 83–100, 325–335, 587–606.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Читання лекцій за темами програми.
2. Практичне опанування за ІІ і ІІІ темами на базі курсових індивідуальних режисерських робіт.
3. Спрямування самостійної роботи студентів на засвоєння літературно-теоретичних джерел за всіма темами.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
I.	Опрацювати два розділи навчального посібника Г. Фількевич «Засади музичних знань», с. 5-23.	Письмово (стисло)	5
II.	Проаналізувати музичне рішення вистави драматичного театру (на вибір студента), попередньо ознайомившись з теоретичним матеріалом II розділу навчального посібника Г. Фількевич «Музика і драматичний театр», с. 23–44.	Усно (для денної ф.н.), письмово (для заочної ф.н.)	10
III.	Зафіксувати всі етапи роботи режисера стосовно звукового образу власної вистави (індивідуально). Особисте розуміння співпраці режисера і композитора (музичного оформлювача).	Письмово (детально)	30
IV.	1. Музичний простір вистав Леся Курбаса. 2. Перформанс, інсталяція в сучасних виставах драматичного театру.	Письмово Усно (для денної ф.н.), письмово (для заочної ф.н.)	25

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
1. Змістовність відповідей	6
2. Власне розуміння явищ і подій	5
3. Своєчасність виконання завдань	4

7. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль – під час лекційно-практичних занять (денна ф.н.).

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
1. Відвідування занять	5
2. Регулярність та активність участі в навчальному процесі	5

Підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання при підсумковому контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
1. Систематичність відвідування занять за розкладом	5
2. Змістовність та своєчасність виконання завдань самостійної роботи	5

8. **РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ**

III курс / 6 семестр (денна ф.н.):

За результатами поточного контролю та самостійної роботи				Сума балів
Тема I	Тема II	Тема III	Тема IV	
13	18	38	31	100

III курс / 6 семестр (заочна ф.н.):

За результатами поточного контролю та самостійної роботи				Сума балів
Тема I	Тема II	Тема III	Тема IV	
10	20	40	30	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Значення оцінки**	**Рівень компетентності**
90 – 100	**A**	**Відмінно –** відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	**B**	**Дуже добре –** достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	**C**	**Добре –** в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	**D**	**Задовільно** посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	**E**	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	**FX**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	**F**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. **РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

Базова

Фількевич Г. Засади музичних знань: навчально-методичний посібник. Київ: НАКККіМ, 2022.

Фількевич Г. Музика і драматичний театр: навчальний посібник. Київ: ПП Кльоц А.О., 2013.

Фількевич Г. Музичне рішення драматичної вистави: творчо-методичні поради. Київ: ПП Кльоц А.О., 2020.

Допоміжна

Василько В. Фрагменти режисури. Київ, 1967 – С. 318–327.

Кауфман Л.. М. Т. Васильєв. Київ: Музична Україна, 1962.

Неллі В. Робота режисера. Робота над виставою в драматичному театрі. Київ: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1962. – С. 199–207.

Фількевич Г. Музика в літературно-мистецькій діяльності Марка Кропивницького: нарис. Київ: ТОВ «Автограф», 2025.

Фількевич Г. Три статті в Нарисах з історії театрального мистецтва України ХХ ст. (вид-во НАМУ). Київ: Інтертехнологія, 2006. – С. 83-100, 325-335, 587-606.

Харченко В. Режисура як мистецтво і професія // Режисер і вистава. – Київ, 1962. – С. 48–74.

Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. Тернопіль: Богдан, 2009.